

них дівчат, займаючи четверте місце, а серед "маскулінних" та "фемінних" типів вважається менш необхідною.

Бачити ідеальну жінку за перспективною, хорошою роботою не побажали дівчата жодної психологічної статті.

Сексуальність, за версією "фемінних" жінок, також знаходиться на найнижчому рівні, проте зростає бажання бачити цю якість в образі ідеальної жінки в дівчат із "андроїнною" психологічною статтю й на найвищому рівні вона в "маскулінних" дівчат. Ці відмінності можна пояснити тим, що кожна людина формує портрет особистості, за якою б хотіла працювати, крізь призму своєї ментальності. Відтак бачимо, що образ матері ближчий для "фемінних" і "андроїнних" дівчат. Можливо, вони воліють, щоб їх вели життям, оберігали, скеровували. "Маскулінні" ж дівчата більш орієнтовані бути лідерами та йти пліч-о-пліч зі своїм партнером. Що ж стосується хлопців, то в домінуючих якостях вони продемонстрували одностайність. Усі молоді люди підкреслили, що ідеальна жінка має бути розумною, красивою та жіночною.

"Маскулінні" хлопці дали виділили такі риси, як сексуальність і здатність бути хорошою мамою. На останні шаблі вони помістили перспективність і здатність бути хорошою господинею. Ці результати до певної міри пояснюються тим, що "маскулінні" хлопці орієнтуються на "фемінних" дівчат. Вони пра-

гнуть знайти собі покірливу, дипломатичну дівчину, яка може стати сексуальним партнером та в майбутньому матір'ю їхніх дітей.

"Фемінні" ж чоловіки, таким якостям, як сексуальність і жіночність надали нижчих вимог, ніж "маскулінні". Необхідність у такій рисі, як перспективність у них дещо зростає. Це можна пояснити тим, що "фемінні" чоловіки більш орієнтовані на сильніших ("маскулінних") жінок.

Щодо андроїнних чоловіків, то в змодельованому образі найбільш бажані вже вищезгадані риси поєднуються зі здатністю бути хорошою мамою, добротою та хорошим почуттям гумору. Витісненими на найнижчі шаблі рисами стали сексуальність, перспективність та здатність бути хорошою господинею.

Описані результати наштовхують на досить втішний висновок: найосвіченіша частина сучасної молоді – студенти прагнуть бачити ідеальну жінку з високим інтелектуальним рівнем, не зважаючи на психологічну та біологічну стать. Разом із тим вона має бути фізично й морально привабливою, але, на жаль, такі важливі риси, як здатність бути хорошою господинею та матір'ю в даний віковий період не цінуються.

ЛІТЕРАТУРА

1. Методика Сандри Бем "Маскулінність-фемінінність" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://psytests.org/personal/bem-run.html>.

УДК 159.9

РОМАНОВА А.С.

Наук. керівник: КАЗЬМЕРЧУК А.В., канд. пед. наук
м. Житомир

ТЕНДЕНЦІЇ, ВИЯВИ, ВИКЛИКИ ТА ЗАГРОЗИ СУЧАСНОГО ТЕРОРИЗМУ

Тероризм є однією з найгостріших проблемна сьогодні. Часто засобом соціальних та політичних конфліктів стають терористичні акти, це призводить до загибелі людей, які потрапили в центр подій. Терористичні акти спричиняють великий психологічний тиск на людей, провокують війни, недовіру й ненависть між соціальними й національними групами. Політичні, релігійні, етнічні та кримінальні угруповання майже кожного дня вчиняють терористичні акти або злочини, про які постійно повідомляють у засобах масової інформації. Встановлення головних причин виникнення тероризму допоможе зрозуміти сутність цього явища.

Аналіз причин виникнення та зростання тероризму було здійснено зарубіжними вченими: Дж. Александером, У. Беком, П. Вілкінсоном, Е. Гідденсом, Л. Девісом, Г. Денікером, Б. Дженкінсом, В. Діні,

Ж. Діспо, Ч. Добсоном, Дж. Дугардом, М. Зануну, Р. Клайном та ін.

У всьому світі відбуваються явища тероризму. Суб'єктами теракту стають конкретні особи або неурядові організації. Об'єктами – влада, суспільство, приватне або державне майно, інфраструктура, тощо [2].

Сучасний тероризм є соціальним явищем, яке може бути обумовлене політичними, соціально-економічними або релігійними чинниками.

Серед політичних причин тероризму основною є політична нестабільність в державі. Саме в цей період швидко підвищується кількість терористичних актів. Найчастіше причиною створення терористичних організацій стає зіткнення різних політичних поглядів або ідеологічні конфлікти між владою та окремими групами населення. Однією з важливих політичних причин щодо виникнення тероризму є

неспроможність влади забезпечити достатній рівень безпеки населення.

Серед соціально-економічних причин варто виділити такі: помітне зниження життєвого рівня зі зростанням соціальної диференціації, економічні та енергетичні кризи, зростання цін, інфляція, широке поширення серед населення зброї, військової підготовки, специфічних агресивних настроїв, пов'язаних із участю значної частини військових сил в бойових діях, невдоволення діючим урядом.

До релігійних причин тероризму належить боротьба між послідовниками однієї релігійної течії із послідовниками другої. Існують деякі релігійні течії, які пропагують насилля та агресію відносно інших релігій. Найбільш поширеною є ваххабізм – течія ісламу сформована у XVIII ст. в Саудівській Аравії. Прихильники вважають головними ворогами мусульман, християн та іудеїв, з якими повинні вести війну, бо хто не слідує шаріату – заслуговує на смерть [2].

Тероризм – це вживання насильницьких дій щодо інших людей, що суперечить морально-етичним нормам життя. Тероризм на практиці заснований не тільки на певних політичних та ідеологічних мотиваціях, а також має яскраво виражену моральність.

Психологія тероризму являє собою: по-перше, примітивне та чорно-біле сприйняття світу, що неспроможне поставити кінцеву мету та досягти бажаного результату терору; по-друге, відчуття переваги над іншими людьми, що відрізняє або зменшує перебірливість у засобах терору; по-третє, нечутливість до своїх та чужих страждань у високій готовності вбивати й умирати та високій терористичній підготовці [3].

Для особи терориста характерною є така психологічна особливість, як негативне сприйняття світу: невідповідність між образом ідеальної моделі світу, самого себе в реальній дійсності й можливостями самореалізації, в результаті чого терорист може виправдати себе та свої дії.

Характерним для більшості терористів є антиномічне бачення світу й суспільства ("ми – вони"), воно виявляється в крайній нетерпимості до будь-якої іншої думки та сумнівів.

У деяких терористичних групах ворогом вважається та людина, яка належить до іншої раси або іншого політичного руху (комуністи, соціалісти). Терористичним організаціям релігійного спрямування притаманне виділення об'єктом ненависті прибічників іншої віри ("невірних", мусульман та ін.). Об'єкт ненависті позбавляється будь-яких людських якостей.

Мотивом для переходу до тероризму є сильна потреба у зміцненні своєї рівноцінності з групою терористів. Перебування у групі стає однією з високих цінностей, групові норми ідеалізуються, а збиткова самосвідомість і слабе "Я" сприяють поширенню групової свідомості. Активно заперечуються загальнолюдські цінності, насамперед, право інших

людей на життя. Насильство, агресивність стають цінностями, привабливістю яких полягає в дозволі за короткий час втілити на практиці власні уявлення про добро й справедливість, покарати тих, хто заважає їм реалізуватись у житті [1].

Терористи мають схильність до "театральності", тобто до прославлення як окремих терористів, так і цілих терористичних організацій. У цьому їм допомагають засоби масової інформації, які в гонитві за рейтингом, отриманням фінансового прибутку готові надати інформацію в газети, на телебачення, радіо.

Терористи стали переймати з кінематографа способи здійснення терористичних актів, а саме механіку процесу їх вчинення. Тероризм затягує людей, схильних до театралізованого насильства, або прищеплює смак до нього у своїх послідовників [3].

Ще однією причиною виникнення тероризму є травматичний досвід дітей у неповних сім'ях або дітей-сиріт. Психологічними наслідками цього є формування особистості з серйозними вадами, переповнення комплексами, страхами перед світом, який сприймається як ворожий. Особистість намагається компенсувати свою самотність, біль і приниження дитячих років мрією про владу над іншими.

Ці діти вирізняються авторитарністю, тобто здатністю підкорятися більш сильним та панувати над слабшими. Самоствердження й підвищення самооцінки виявляється в насильницьких діях до інших. Приниження, душевні рани, пережиті в дитинстві, змушують індивіда шукати винних, які мають відповідати за причинені йому горе й біль. Дуже часто винуватцями стають політичні, класові, етнічні, релігійні супротивники.

Отже, охарактеризувавши головні причини виникнення тероризму, можна стверджувати, що у терориста виникає потреба у визнанні своїх дій, прав, свобод за допомогою засобів масової інформації, телебачення, газет та радіо для того, щоб залякувати людей й таким чином впливали на владу. Вони нехтують правами інших людей та зневажливо ставляться до них, сприймаючи їх як "чужих".

ЛІТЕРАТУРА

1. Замкова В. И. Терроризм – глобальная проблема современности / Замкова В. И., Ильчиков М. З. – М.: Гардарики, 1996. – 236 с.
2. Майборода В. К. Вступне слово / В. К. Майборода // Державна політика у сфері запобігання тероризму: міжнародний досвід і його актуальність для України: [зб. матер. наук.-практ. конф.], Київ, 31 жовт. 2008 р. – К.: Інтертехнологія, 2008. – С. 6–7.
3. Семікін М. В. Створення терористичної групи чи терористичної організації: [кримінально-правове дослідження] / М. В. Семікін. – Х.: Вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2003. – 145 с.
4. Протидія терористичній діяльності (Кримінально-правові аспекти) / О. В. Шамара, О. Ф. Бантишев, Р. Л. Чорний. – К.: НА СБУ, 2011. – 159 с.